

การวิเคราะห์องค์กร รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย

นางสาวกนกวรรณ นະนะกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-000-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS ON ORGANIZATION PATTERN AND CONTENT PRESENTATION OF
SAKULTHAI MAGAZINE

Miss Kanokwan Nanaghorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-000-3

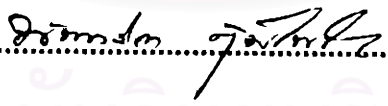
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์องค์กร รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย
โดย นางสาวกนกวรรณ นະนะกร
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นันทรিকা คุ่มไพโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ กิระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์จรจิตลักษณ์ แสงอุไร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์นันทรিকা คุ่มไพโรจน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ตฤณี นีร์นุรักษ์)

กนกวรรณ นະนะกร : การวิเคราะห์องค์กร รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย
(AN ANALYSIS ON ORGANIZATION PATTERN AND CONTENT PRESENTATION) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.นันทริกา คัมโพโรจน์, 265หน้า. ISBN 974-333-000-3

การศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์องค์กร รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย"เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากนิตยสารสกุลไทยที่วางจำหน่ายตั้งแต่ฉบับที่ 1 ประจำวันจันทร์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2497 ถึงฉบับที่ 2254 ประจำวันอังคารที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2540 และการสัมภาษณ์บรรณาธิการอาวุโส ที่ปรึกษาของนิตยสารสกุลไทยและนักเขียน ทั้งหมด 7 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์กร นโยบาย และวิธีการดำเนินธุรกิจ ศึกษารูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ทำให้นิตยสารสกุลไทยสามารถดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบัน จากการศึกษา สรุปได้ดังนี้คือ

นิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของบริษัทอักษรโกลดจำกัด มีนายประยูร ส่งเสริมสวัสดิ์เป็นเจ้าของ มีนโยบายและวัตถุประสงค์ให้สกุลไทยเป็นนิตยสารเพื่อสาระและบันเทิงสำหรับครอบครัวซึ่งเน้นหนักด้านนวนิยาย บทความและสารคดีที่น่าเสนอเพื่อการชักจูงใจให้ยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นไทย ใช้ตัวলেখไทย ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศิลธรรม จรรยา และหลักในการดำเนินชีวิต การใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง การให้คัมภีร์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ เรื่องสุขภาพ การแพทย์อนามัย ความสมบูรณ์ของชีวิต โภชนาการ การจัดดอกไม้ การประดิษฐ์งานฝีมือ ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ ธรรมชาติ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา ความรู้ และความสามารถของเยาวชน รวมทั้งการส่งเสริมนักเขียน

การดำเนินธุรกิจของบริษัทอักษรโกลด จำกัดเป็นธุรกิจขนาดเล็กในระบบครอบครัวของตระกูลส่งเสริมสวัสดิ์ มีจำนวนคนทำงานไม่มากนัก ทำให้การดำเนินงานต่างๆคล่องตัว ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทยคือปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ ความสนใจของผู้อ่านและบุคลากรในองค์กร และสกุลไทยมีจุดยืนและแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาที่มีนวนิยายเป็นหลัก และนวนิยายที่นำเสนอก็ได้รับรางวัลจากองค์การต่างๆ เช่น องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมาคมผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือ และศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ ฯลฯ สกุลไทยได้รับรางวัลดีเด่นจากสถาบันต่างๆเช่นรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ขนาดรูปเล่มของสกุลไทยนั้นพกพาไปอ่านได้สะดวก รูปแบบและเนื้อหาที่ปรากฏเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีสาระครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำนิตยสาร มีผลงานของนักเขียนที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและนางสุภัทร สวัสดิ์รักษ์ ซึ่งเป็นบรรณาธิการอาวุโสเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างเจ้าของ นักเขียนและผู้อ่านซึ่งกลุ่มผู้อ่านประจำของสกุลไทยเป็นกลุ่มคนชั้นกลางที่มีการศึกษา เป็นสมาชิกในครอบครัวที่อ่านกันมารุ่นต่อรุ่นทำให้จำนวนจำหน่ายมีมากขึ้น ราคาจำหน่ายไม่สูงมากนัก เป็นปัจจัยที่ทำให้นิตยสารสกุลไทยสามารถดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบัน

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา2542.....

ลายมือชื่อนิสิตกนกวรรณ นະนะกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษานันทริกา คัมโพจน์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

* 3970006028 : MAJOR JOURNALISM
KEY WORD:

ANAYSIS / PATTERN / CONTENT PRESENTATION

KANOKWAN NANAGHORN : AN ANALYSIS ON ORGANIZATION PATTERN AND CONTENT
PRESENTATION OF SAKULTHAI MAGAZINE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.NANTARIGA
KOOMPIROCHANA. 265pp. ISBN 974-333-000-3

The study of "An Analysis on Organization, Pattern and Content Presentation of Sakulthai Magazine" is a qualitative research based on the publication of Sakulthai Magazine since its first issue on Monday, 01st November, 1954 to the issue of Tuesday, 30th December, 1997, as well as 7 personal interviews. each with Senior Chief Editor, the Advisor and its authors. The objective is to analyse the organization, its policy, pattern and content presentation as well as the business conduct, factors that make Sakulthai Magazine present successful all these years. The summary is as follows :

Sakulthai is a weekly magazine, a publication of Aksorn Sophon Co.,Ltd.which is owned by Mr.Prayoon Songsermwasdi. The magazine is aimed to be both educational and entertaining for families. The contents are presented to promote patriotism, religion and the monarchy of Thailand. Also to maintain the uniqueness of Thai identity, the use of Thai numerals, supporting Thai arts and culture moral, ethics and the principle of life's conduct. Apart from promoting the knowledge and correct use of Thai and foreign languages, the magazine also features scientific and technical articles, health and medical issues, professions, nature, including environment conservation. Besides supporting youth education, broadening their knowledge and skill, Sakulthai also supports writers.

Aksorn Sophon Co., Ltd. of Songsermsawasdi Family is a family run business, with a small number of employees. thus enables efficiency. Factors that effects the pattern and content presentation of Sakulthai Magazine involve social, economy, interest of both its readers and personnel. Sakulthai mainly features quality works of fiction some of which receive both local and international recognition and awards from different organizations such as Southeast Asia Treaty Organization, Publisher and Distributor Association and Educational Technique Department etc. The publication has received outstanding performance awards from a number of institutions such as National Youth Bureau etc.The size of the magazine is compact and easy to carry around. The format and contents are both unique, interesting and of wide variety which fulfils the goal of the magazine. Sakulthai continuously features works of quality writers. Futhermore, Mrs.Supat Swasdirak, Senior Chief Editor is a professional with knowledge and ability to link the owner, writers and readers together. The target readers of Sakulthai are educated middle class people whose family members have read the magazine from generation to generation, from one to another, that continuously increases its circulation. Moreover, the price is not high, thus makes Sakulthai Magazine successful to this day.

ภาควิชา วารสารศาสตร์

สาขาวิชา การพิมพ์

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต นกวรรณ น.น.น.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Kanokwan Nanaghorn

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Koompirochana

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์นันทริกา คุ้มโพธิจรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์จิตต์ลักษณ์ แสงอุไร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี นีร์ฤกษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและตรวจทานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณผู้ที่อนุเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์ครั้งนี้คือคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการ อาวุโสของนิตยสารสกุลไทย คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ที่ปรึกษาของนิตยสารสกุลไทย คุณสุวัฒน์ วรดิลก ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพ.ศ.2534 คุณชอุ่ม ปัญจพรรค์ หม่อมหลวงศรีฟ้า มหาวรรณ ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพ.ศ.2539 คุณประยอม ทองทอง (นามปากกา สุดสงวน) และรศ.ดร.คุณหญิงวินิดา ดิถียนต์ (นามปากกา ว.วินิจชัยกุล แก้วแก้ว ฯลฯ)

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อารดา กิระนันท์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับรางวัลพระแก้วทองคำ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรางวัลนิตยสารดีเด่นที่สกุลไทยได้รับ และเจ้าหน้าที่ห้องวารสารและหนังสือพิมพ์ หอสมุดแห่งชาติ ท้าวาสุกรี ที่ช่วยเหลือและค้นหาหนังสือพิมพ์และนิตยสารสกุลไทย

ขอขอบพระคุณแม่ พิภรณ์ และทุกคนในครอบครัวที่ส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการศึกษา อีกทั้งดูแลและเอาใจใส่กันมาตลอดเวลา

ขอบคุณพี่ๆและเพื่อนๆทุกคนที่ช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้และการทำวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการเรียนรู้ที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กนกวรรณ นະนะกร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับนิตยสาร.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบรรณาธิกรณและการผลิตนิตยสาร.....	16
แนวคิดเรื่องรูปแบบและเนื้อหาของนิตยสารทั่วไป.....	19
ทฤษฎีองค์กร (Organization Theory).....	23
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและการวางแผน.....	27
แนวคิดเรื่องการตลาดและการสื่อสารทางการตลาด.....	31
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
4 พัฒนาการนิตยสารสกุลไทย.....	49
ยุคที่ 1 (พ.ศ.2497-2499).....	50
ยุคที่ 2 (พ.ศ.2499-2501).....	66
ยุคที่ 3 (พ.ศ.2502-2508).....	76
ยุคที่ 4 (พ.ศ.2509-2513).....	97
ยุคที่ 5 (พ.ศ.2514-2521).....	106
ยุคที่ 6 (พ.ศ.2522-2526).....	130

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ยุคที่ 7 (พ.ศ.2527-2531).....	139
ยุคที่ 8 (พ.ศ.2532-2535).....	151
ยุคที่ 9 (พ.ศ.2535-2540).....	162
5 ลักษณะเนื้อหาและการดำเนินธุรกิจของนิตยสารสกุลไทย.....	176
5.1 นโยบายของนิตยสารสกุลไทย.....	180
5.2 รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหา.....	187
5.3 การดำเนินธุรกิจของนิตยสารสกุลไทย.....	196
5.4 ราคาจำหน่ายของนิตยสารสกุลไทย.....	201
5.5 เทคโนโลยีการพิมพ์ ปัญหาการผลิตและพัฒนาการด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน...	202
5.6 โฆษณา.....	205
5.7 รางวัลต่างๆที่สกุลไทยและนักเขียนที่มีผลงานในนิตยสารสกุลไทยได้รับ.....	206
5.8 การจัดจำหน่ายของนิตยสารสกุลไทย.....	210
5.9 มุมมองอื่นๆที่มีต่อนิตยสารสกุลไทย.....	213
5.10 มุมมองของบุคคลต่างๆที่มีต่อนิตยสารสกุลไทย.....	214
5.11 มุมมองจากกลุ่มผู้อ่านที่มีต่อนิตยสารสกุลไทย.....	215
6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	220
	214
รายการอ้างอิง.....	233
ภาคผนวก.....	241
ประวัติผู้เขียน.....	265

สารบัญภาพ

หน้า

1 แบบจำลองการจัดองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมทั่วไป.....	24
2 แบบจำลององค์กรสื่อมวลชนภายใต้แรงกดดันทางสังคม.....	26
3 องค์ประกอบของส่วนประสมการตลาด.....	32
4 ภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภค ปัจจัยที่ควบคุมได้และปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทางการตลาด.....	35
5 โครงสร้างบริษัทอักษรโลกณ จำกัด (นิตยสารสกุลไทย).....	198

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย